

Υπόθεση C-641/23 [Dubers]¹

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

26 Οκτωβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Rechtbank Amsterdam (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

26 Οκτωβρίου 2023

Πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης:

YM

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Εκτέλεση ευρωπαϊκού ένταλματος σύλληψης

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Κατά την εξέταση ευρωπαϊκού ένταλματος σύλληψης ανέκυψαν ερωτήματα σχετικά με τη συμβατότητα του ολλανδικού νόμου με το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την παροχή εγγύησης διαμεταγωγής μετά την άσκηση ποινικής δίωξης στο κράτος μέλος έκδοσης του ένταλματος. Η απόφαση περί παραπομπής είναι μεταγενέστερη της εκπνοής της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης επί της εκτέλεσης του ευρωπαϊκού ένταλματος σύλληψης. Ως εκ τούτου ανακύπτει επίσης το τυπικό περιεχομένου ερώτημα αν τούτο μπορεί να αποτελεί εμπόδιο όσον αφορά την υποβολή στο Δικαστήριο προδικαστικών ερωτημάτων επί της ουσίας.

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

Προδικαστικά ερωτήματα

I. Αντιβαίνει στο άρθρο 17, παράγραφοι 4 και 7, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, σε συνδυασμό με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εκ μέρους κράτους μέλους μεταφορά της πρώτης από τις διατάξεις αυτές στο εσωτερικό δίκαιο κατά τρόπο ώστε δικαστική αρχή εκτέλεσης, οι αποφάσεις της οποίας δεν υπόκεινται σε τακτικά ένδικα μέσα, δεν μπορεί να παρατείνει την 90θήμερη προθεσμία έκδοσης απόφασης για μόνο τον λόγο ότι προτίθεται να υποβάλει, μετά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με συνέπεια ότι η αρχή αυτή οφείλει να αποφανθεί επί της εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης χωρίς να υποβάλει τα εν λόγω προδικαστικά ερωτήματα;

II. Αντιβαίνει στο άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, σε συνδυασμό με το άρθρο 18 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, στο μέτρο που είναι αναγκαίο, σε συνδυασμό με το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εκ μέρους κράτους μέλους μεταφορά της πρώτης από τις διατάξεις αυτές στο εσωτερικό δίκαιο κατά τρόπο ώστε η παράδοση, προς τον σκοπό της δίωξης, προσώπων που κατοικούν στο κράτος μέλος εκτέλεσης να μπορεί να εξαρτηθεί από εγγύηση διαμεταγωγής μόνον αν η πράξη για την οποία ζητείται η παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης εμπίπτει στη δικαιοδοσία του εν λόγω κράτους μέλους –πράγμα που έχει ως συνέπεια ότι η προϋπόθεση αυτή δεν πληρούται αν η εν λόγω πράξη δεν είναι αξιόποινη κατά το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους– ενώ το εν λόγω κράτος μέλος δεν προβλέπει την ίδια προϋπόθεση για τους υπηκόους του;

III. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα: Αντιβαίνει στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, σε συνδυασμό με το άρθρο 25 της αυτής απόφασης-πλαισίου, καθώς και με το άρθρο 4, σημείο 1, και το άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, η εκ μέρους κράτους μέλους, το οποίο έχει εφαρμόσει το άρθρο 7, παράγραφος 4, της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, μεταφορά της πρώτης από τις διατάξεις αυτές στο εσωτερικό του δίκαιο κατά τρόπο ώστε,

αφού η δικαστική αρχή εκτέλεσης συνήνεσε, υπό την εγγύηση διαμεταγωγής στο κράτος μέλος εκτέλεσης, σε παράδοση στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος προς τον σκοπό της δίωξης για πράξη του άρθρου 2, παράγραφος 4, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, η οποία δεν είναι αξιόποινη κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης, αλλά ως προς την οποία η δικαστική αρχή εκτέλεσης ρητώς απέσχε από το να αρνηθεί την παράδοση για τους λόγους αυτούς,

άλλες αρχές του κράτους μέλους εκτέλεσης (ως κράτους εκτέλεσης) οφείλουν ή δύνανται να αρνηθούν να αναγνωρίσουν και να εκτελέσουν τη στερητική της ελευθερίας ποινή που επιβλήθηκε για την πράξη αυτή στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος λόγω έλλειψης αξιοποίου σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους

μέλους εκτέλεσης (ως κράτους εκτέλεσης), και, ως εκ τούτου, οφείλουν ή δύνανται επίσης να αρνηθούν να κάνουν χρήση της εγγύησης διαμεταγωγής;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24): άρθρα 2, 4, 5 και 17

Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ: άρθρα 7, 9 και 25

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) (νόμος της 29ης Απριλίου 2004 για τη μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης [νόμος περί παράδοσης], στο εξής: OLW) (Stb. [Επίσημη Εφημερίδα των Κάτω Χωρών] 2004, 195), όπως έχει τροποποιηθεί: άρθρα 6, 7, 22 και 29

Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (νόμος για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών μετά ή άνευ αναστολής, στο εξής: WETS) (Stb. [Επίσημη Εφημερίδα των Κάτω Χωρών] 2012, 333), όπως έχει τροποποιηθεί: άρθρα 1:1, 2:11, 2:12 και 2:13

Wetboek van strafrecht (ποινικός κώδικας, στο εξής: Sr): άρθρα 7 και 86b

Wetboek van strafvordering (κώδικας ποινικής δικονομίας): άρθρο 456

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η κύρια δίκη αφορά ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που εκδόθηκε στις 9 Μαΐου 2023 κατά του YM από το Sad Okręgowy w Jeleniej steuerrze, Wydział III Karny (περιφερειακό δικαστήριο του Jelenia Góra [Hirschberg], τρίτο ποινικό τμήμα, Πολωνία). Το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο του Άμστερνταμ, Κάτω

Χώρες, στο εξής: Rechtbank) είναι αρμόδιο να αποφανθεί, ως δικαστική αρχή εκτέλεσης, επί της εκτέλεσης του εν λόγω ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Η απόφασή του δεν υπόκειται σε τακτικά ένδικα μέσα.

- 2 Το εν λόγω ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εξυπηρετεί τον σκοπό της ποινικής δίωξης του YM λόγω πράξης συνιστάμενης σε παράβαση υποχρέωσης καταβολής διατροφής τέκνου η οποία επιβλήθηκε με αποφάσεις των πολωνικών δικαστηρίων. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος θεώρησε ότι η πράξη αυτή δεν συνιστά αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε παράδοση «χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποίου της πράξης». Το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) διαπίστωσε ότι η πράξη δεν είναι αξιόποινη κατά το ολλανδικό δίκαιο, φρονεί ωστόσο ότι ενδείκνυται να απόσχει από την εφαρμογή του λόγου προαιρετικής μη εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 4, σημείο 1, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ.
- 3 Ο YM είναι Πολωνός υπήκοος, αλλά έχει διαμείνει νομίμως στις Κάτω Χώρες επί τουλάχιστον πέντε έτη χωρίς διακοπή και, ως εκ τούτου, έχει αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής σε αυτές. Κατά την άποψη του Rechtbank (πλημμελειοδικείου), είναι κάτοικος των Κάτω Χωρών κατά την έννοια του άρθρου 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ. Επιπλέον, ο YM συνδέεται τόσο στενά με τις Κάτω Χώρες, ώστε η εκτέλεση στις Κάτω Χώρες στερητικής της ελευθερίας ποινής που ενδεχομένως θα επιβληθεί μετά την παράδοσή του στην Πολωνία θα ενίσχυε τις πιθανότητες κοινωνικής επανένταξης.
- 4 Ο YM συνελήφθη στις Κάτω Χώρες στις 2 Ιουλίου 2023 προς τον σκοπό εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Κατά την ημερομηνία αυτή άρχισε να τρέχει η 60θήμερη προθεσμία για την έκδοση απόφασης. Στις 24 Αυγούστου 2023 πραγματοποιήθηκε η πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπό κρίση υπόθεσης. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) παρέτεινε την προθεσμία των 60 ημερών κατά 30 ημέρες. Με παρεμπίπτουσα απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2023 το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) αποφάσισε την επανάληψη της συζήτησης προκειμένου να παράσχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να διατυπώσουν, στη συζήτηση της 28ης Σεπτεμβρίου 2023, τις απόψεις τους επί της σκοπούμενης αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως. Η προθεσμία των 90 ημερών για την έκδοση απόφασης έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ήτοι πριν από την εν λόγω απόφαση περί παραπομπής.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Εισαγωγή

- 5 Το γεγονός ότι η πράξη για την οποία ζητείται η παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης δεν τιμωρείται κατά το ολλανδικό δίκαιο και ότι ο εκζητούμενος είναι κάτοικος των Κάτω Χωρών γεννά, στο πλαίσιο της απόφασης περί του εάν η παράδοση κατοίκου της ημεδαπής προς τον σκοπό της δίωξης μπορεί να

εξαρτηθεί από την παροχή εγγύησης διαμεταγωγής, δύο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ και της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ.

- 6 Ωστόσο, πριν το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) μπορέσει να υποβάλει τα προδικαστικά ερωτήματα, οφείλει υπό το καθεστώς του εθνικού δικαίου να εξετάσει το ερώτημα κατά πόσον, σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, μπορεί ακόμη να υποβάλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Ερώτημα I

- 7 Λόγω του μεγάλου αριθμού ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης που λαμβάνει (περίπου 1.000 ετησίως), είναι σύνηθες το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) να είναι σε θέση να επεξεργαστεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μόνο λίγο πριν από την εκπνοή της προθεσμίας των 60 ημερών για την έκδοση απόφασης (όπως στην υπό κρίση υπόθεση) ή ακόμη και μετά από αυτήν. Συχνά προκύπτει μόνο μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά τη διάσκεψη προς λήψη της απόφασης, ότι μια συγκεκριμένη υπόθεση εγείρει ζήτημα ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης. Τούτο συμβαίνει και στην υπό κρίση διαφορά. Κατά την πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση κανείς από τους διαδίκους δεν εξέφρασε την άποψη ότι ο τρόπος μεταφοράς από τις Κάτω Χώρες της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ και της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ στο εσωτερικό δίκαιο απαιτεί ερμηνεία των εν λόγω αποφάσεων-πλαισίων, αλλά το ζήτημα αυτό εξετάστηκε αυτεπαγγέλτως από το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) στην παρεμπίτουσα απόφασή του. Σε μια τέτοια περίπτωση παρέχεται στον εκζητούμενο και στην εισαγγελική αρχή εκ των υστέρων η δυνατότητα να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί των προδικαστικών ερωτημάτων. Προς τούτο διεξήχθη στην υπό κρίση υπόθεση και άλλη επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Rechtbank (πλημμελειοδικείου). Τέλος, για τη διατύπωση των προδικαστικών ερωτημάτων και για την προετοιμασία της απόφασης περί παραπομπής απαιτείται επίσης ένας εύλογος χρόνος. Εν ολίγοις: Δεν είναι ασυνήθιστο η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως να υποβάλλεται μετά την εκπνοή της προθεσμίας λήψης απόφασης των 90 ημερών, ακόμη και αν η πρόθεση προς τούτο υπήρχε πριν από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας.
- 8 Το άρθρο 22, παράγραφος 4, του OLW, αποτελεί τη μόνη εθνική νομική βάση για την παράταση της προθεσμίας των 90 ημερών για την έκδοση απόφασης σε σχέση με προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλονται στο Δικαστήριο. Κατά τη διάταξη αυτή, παράταση χωρεί «όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) δεν είναι σε θέση να αποφανθεί εντός της κατά την παράγραφο 3 προθεσμίας [90θήμερη προθεσμία έκδοσης απόφασης] για τον λόγο ότι αναμένει κρίσιμη για την απόφανσή του προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί ερωτημάτων που υπέβαλε». Υπό το φως των διευκρινίσεων σχετικά με τη διάταξη αυτή στις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) την ερμηνεύει υπό την έννοια ότι παράταση της 90θήμερης προθεσμίας έκδοσης απόφασης λόγω υποβολής των προδικαστικών ερωτημάτων είναι δυνατή μόνον εφόσον το

Rechtbank (πλημμελειοδικείο) πράγματι υπέβαλε τα εν λόγω ερωτήματα πριν από την εκπνοή της προθεσμίας.

- 9 To Rechtbank (πλημμελειοδικείο) θεωρεί ότι το άρθρο 22, παράγραφος 4, του OLW, δεν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, διότι η διάταξη αυτή δεν του επιτρέπει να υποβάλλει προδικαστικά ερωτήματα όταν έχει ήδη παρέλθει η προθεσμία των 90 ημερών για την έκδοση απόφασης.
- 10 Στην απόφασή του F, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 17 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ για την έκδοση τελειωτικής απόφασης «εκτός αν το αρμόδιο δικαστήριο υποβάλλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο»¹. Σε μια τέτοια περίπτωση, συντρέχουν «εξαιρετικές περιστάσεις» κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 7, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στο να υπερβεί η διάρκεια της διαδικασίας παράδοσης τις 90 ημέρες².
- 11 Δεδομένου ότι η απόφαση του Rechtbank (πλημμελειοδικείου) επί της εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης δεν υπόκειται σε τακτικά ένδικα μέσα, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) οφείλει να υποβάλλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 267, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Εν τούτοις, το γράμμα του άρθρου 22, παράγραφος 4, του OLW, δεν επιτρέπει, σε περίπτωση όπως η υπό κρίση, τη συμμόρφωση του Rechtbank (πλημμελειοδικείου) με την υποχρέωσή του να υποβάλλει προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ και της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ. Ωστόσο, εθνικοί δικονομικοί κανόνες όπως το άρθρο 22, παράγραφος 4, του OLW, δεν επιτρέπεται να απαλλάσσουν το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) από τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ³.
- 12 Επομένως, προκειμένου να αποσαφηνιστεί αν το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) μπορεί να υποβάλλει προδικαστικά ερωτήματα επί της ουσίας, πρέπει να διατυπωθεί κατ' αρχάς το προδικαστικό ερώτημα επί του τυπικού ζητήματος εάν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία περιορίζει κατ' αυτόν τον τρόπο την υποχρέωση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης να υποβάλλει προδικαστικά ερωτήματα. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προδικαστικό ερώτημα επί του τυπικού ζητήματος, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) μπορεί να υποβάλλει τα προδικαστικά ερωτήματα επί της ουσίας.

¹ Απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψεις 64 και 65.

² Απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, σκέψη 43.

³ Απόφαση της 15ης Μαρτίου 2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, σκέψη 47.

Ερώτημα II

- 13 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) ζητεί να διευκρινιστεί αν ο τρόπος μεταφοράς από τις Κάτω Χώρες στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.
- 14 Η παράβαση της υποχρέωσης καταβολής διατροφής υπέρ ανήλικου τέκνου, η οποία απαγγέλθηκε με δικαστική απόφαση, δεν είναι αξιόποινη κατά το ολλανδικό δίκαιο στην υπό κρίση περίπτωση (σημείο 2). Το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) ερμηνεύει την ολλανδική διάταξη μεταφοράς του άρθρου 4, σημείο 1, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ στο εσωτερικό δίκαιο υπό την έννοια ότι πρόκειται για λόγο προαιρετικής μη εκτέλεσης. Επομένως, μπορεί να απόσχει από το να αρνηθεί την παράδοση με την αιτιολογία ότι η πράξη δεν είναι αξιόποινη στις Κάτω Χώρες. Τούτο θεωρεί μάλιστα ότι ενδείκνυται στην υπό κρίση υπόθεση, για τον λόγο ότι η πράξη τελέστηκε στην Πολωνία από Πολωνό υπήκοο.
- 15 Ο YM ζήτησε να εξομοιωθεί με Ολλανδό και να εφαρμοστεί στην περίπτωσή του η ολλανδική διάταξη με την οποία μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο το άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, ήτοι το άρθρο 6 του OLW. Πληρούνται δύο από τις τρεις σχετικές προϋποθέσεις του άρθρου 6, παράγραφος 3, του OLW. Ο YM απέδειξε ότι διέμεινε νομίμως στις Κάτω Χώρες χωρίς διακοπή επί τουλάχιστον πέντε έτη (πρώτη προϋπόθεση). Από γνωμοδότηση που αφορά τον YM, η οποία συντάχθηκε από την Immigratie- en Naturalisatiedienst (υπηρεσία μετανάστευσης και πολιτογράφησης), προκύπτει ότι ο YM δεν αναμένεται να απωλέσει το δικαίωμα διαμονής του στις Κάτω Χώρες λόγω ποινής ή μέτρου που θα του επιβληθεί μετά την παράδοση (τρίτη προϋπόθεση). Το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) διαπίστωσε περαιτέρω ότι ο YM έχει οικονομικούς, κοινωνικούς και γλωσσικούς δεσμούς με τις Κάτω Χώρες, οι οποίοι καλλιεργούν την προσδοκία ότι οι πιθανότητες κοινωνικής επανένταξής του είναι περισσότερες στις Κάτω Χώρες από ότι στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος. Επομένως, υπάρχουν επαρκείς λόγοι υπέρ του να εξαρτηθεί η παράδοση του YM από εγγύηση διαμεταγωγής.
- 16 Ωστόσο, δεν πληρούνται εν προκειμένω η δεύτερη προϋπόθεση εξομοίωσης με Ολλανδό. Σύμφωνα με αυτήν, ο ενδιαφερόμενος «πρέπει να μπορεί να διωχθεί στις Κάτω Χώρες για την πράξη για την οποία εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης», δηλαδή η δικαιοδοσία της ολλανδικής δικαιοσύνης πρέπει να καταλαμβάνει την εν λόγω πράξη. Η πράξη για την οποία ζητείται η παράδοση στην υπό κρίση υπόθεση τελέστηκε εκτός των Κάτω Χωρών. Για την εξωεδαφική δικαιοδοσία, το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 3, του Sr, προϋποθέτει ότι η πράξη τιμωρείται σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο και μάλιστα ως σοβαρό ποινικό αδίκημα («misdrijf»). Δεδομένου ότι σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο η εν λόγω πράξη δεν τιμωρείται, οι Κάτω Χώρες δεν έχουν κατά τούτο δικαιοδοσία. Επομένως, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 3, του OLW, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) δεν μπορεί να εξαρτήσει την παράδοση στην

Πολωνία προς τον σκοπό της άσκησης ποινικής δίωξης κατά του YM από εγγύηση διαμεταγωγής στις Κάτω Χώρες.

- 17 Ωστόσο, ανακύπτει το ερώτημα αν η προϋπόθεση κατά την οποία ο εκζητούμενος «μπορεί να διωχθεί στις Κάτω Χώρες για τις πράξεις για τις οποίες εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα με το άρθρο 18 ΣΛΕΕ, καθώς και με το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Κατά το Rechtbank (πλημμελειοδικείο), το άρθρο 6, παράγραφος 3, του OLW εισάγει, βάσει της εν λόγω προϋπόθεσης η οποία ισχύει για τους αλλοδαπούς (υπηκόους άλλων κρατών μελών πλην των Κάτω Χωρών), διάκριση λόγω ιθαγένειας. Πράγματι, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του OLW δεν περιέχει τέτοια προϋπόθεση όσον αφορά τους Ολλανδούς. Επομένως, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) μπορεί να εξαρτήσει την παράδοση Ολλανδού προς τον σκοπό της δίωξης από εγγύηση διαμεταγωγής, ακόμη και αν οι Κάτω Χώρες δεν έχουν δικαιοδοσία για την πράξη για την οποία ζητείται η παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης. Αντιθέτως, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) μπορεί να εξαρτήσει την παράδοση αλλοδαπού κατοίκου Κάτω Χωρών προς τον σκοπό της δίωξης από εγγύηση διαμεταγωγής μόνον αν οι Κάτω Χώρες έχουν δικαιοδοσία για την πράξη για την οποία ζητείται η παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης.
- 18 Η διάκριση αυτή δεν ανάγεται στη ρύθμιση της εξωεδαφικής δικαιοδοσίας. Οι Κάτω Χώρες έχουν δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφοι 1 και 3, του Sr, δικαιοδοσία για αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται στο εξωτερικό από Ολλανδούς και από αλλοδαπούς (όπως ο YM) με [συνήθη] διαμονή ή μόνιμη κατοικία στις Κάτω Χώρες. Αν η πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή δεν είναι αξιόποινη βάσει του ολλανδικού δικαίου, οι Κάτω Χώρες δεν έχουν δικαιοδοσία όσον αφορά Ολλανδό δράστη ή αλλοδαπό δράστη με μόνιμη κατοικία ή [συνήθη] διαμονή στις Κάτω Χώρες.
- 19 Η προϋπόθεση ότι αλλοδαπός «μπορεί να διωχθεί στις Κάτω Χώρες για τις πράξεις για τις οποίες εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» έλκει την καταγωγή της από τη δήλωση των Κάτω Χωρών που προσαρτάται στην (υπογραφείσα στις 13 Δεκεμβρίου [1957] στο Παρίσι) Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης και τη Σύμβαση η οποία καταρτίσθηκε βάσει του άρθρου K.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την έκδοση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴. Η προϋπόθεση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή της ατιμωρησίας του εκζητουμένου σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η δικαστική αρχή εκτέλεσης εξαρτά την παράδοση από εγγύηση διαμεταγωγής αλλά το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν παρέχει ή δεν παρέχει επαρκή εγγύηση διαμεταγωγής.
- 20 Κατά το Rechtbank (πλημμελειοδικείο), αυτή η προσπάθεια αποφυγής της ατιμωρησίας δεν συνιστά αντικειμενική δικαιολόγηση της διάκρισης.

⁴ Υπογράφηκε στο Δουβλίνο στις 27 Σεπτεμβρίου 1996 (ΕΕ 1996, L 313, σ. 12).

- 21 Το Δικαστήριο έχει προσδιορίσει τις εγγυήσεις που κατοχυρώνονται στο άρθρο 5 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ ως «τις εγγυήσεις που πρέπει να παρέχει το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος σε ειδικές περιπτώσεις»⁵. Στο πλαίσιο αυτό, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος οφείλει να παράσχει τις εν λόγω εγγυήσεις όταν η δικαστική του αρχή έκδοσης του εντάλματος ζητεί την παράδοση, προς τον σκοπό της δίωξης, προσώπου που είναι υπήκοος ή κάτοικος του κράτους μέλους εκτέλεσης. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωνύεται από το γεγονός ότι η μη παροχή της εν λόγω εγγύησης δεν περιλαμβάνεται στους λόγους άρνησης που προβλέπονται στα άρθρα 3 έως 4α της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ. Το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, παρέχουν επίσης έρεισμα στο ανωτέρω συμπέρασμα. Δυνάμει των διατάξεων αυτών, σε περίπτωση αίτησης συμπληρωματικής συγκατάθεσης επί συνδρομής των περιστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος οφείλει ιδίως να παρέχει τις εγγυήσεις που προβλέπονται στις εν λόγω διατάξεις.
- 22 Εάν το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος υποχρεούται πράγματι να παράσχει εγγύηση διαμεταγωγής για πρόσωπο που είναι υπήκοος ή κάτοικος του κράτους μέλους εκτέλεσης, η προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός «μπορεί να διωχθεί στις Κάτω Χώρες για τις πράξεις για τις οποίες εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος να μην τηρήσει το δίκαιο της Ένωσης. Ωστόσο, το δίκαιο της Ένωσης βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη ότι τα άλλα κράτη μέλη συμμορφώνονται προς αυτό, ούτως ώστε το κράτος μέλος εκτέλεσης μόνον υπό εξαιρετικές περιστάσεις μπορεί να εξετάσει αν το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος έχει τηρήσει το δίκαιο της Ένωσης σε μια συγκεκριμένη περίπτωση⁶. Συνεπάκε, η εν λόγω προϋπόθεση προδικάζει την ύπαρξη τέτοιων εξαιρετικών περιστάσεων.
- 23 Η υπό κρίση υπόθεση καθιστά εμφανή τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας προσέγγισης. Πριν ακόμη το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) αποφανθεί επί του ζητήματος αν ο YM μπορεί να εξομοιωθεί με Ολλανδό, η εισαγγελική αρχή ζήτησε από τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος εγγύηση διαμεταγωγής η οποία και της χορηγήθηκε. Επομένως, ο κίνδυνος ατιμωρησίας τον οποίο επιδιώκει να αποτρέψει η εν λόγω προϋπόθεση δεν μπορεί να επέλθει στην υπό κρίση διαφορά. Ωστόσο, ο OLW δεν επιτρέπει να εξαρτηθεί η παράδοση στην υπό κρίση υπόθεση από εγγύηση διαμεταγωγής.

⁵ Αποφάσεις της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Πλημμέλειες του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 42, vom 15. Oktober 2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, Rn. 48, και της 11ης Μαρτίου 2020, SF (Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – εγγύηση διαμεταγωγής στο κράτος μέλος εκτέλεσης) (C-314/18, EU:C:2020:191, σκέψη 40).

⁶ Πρβλ. επί παραδείγματι απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Πλημμέλειες του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψεις 35-37.

Ερώτημα III

- 24 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) πρέπει να εξετάσει αν μπορεί να ερμηνεύσει το άρθρο 6, παράγραφος 3, του OLW σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση, πρέπει να αφήσει ανεφάρμοστη την εν λόγω προϋπόθεση λόγω ασυμβατότητας προς άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης. Το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) θεωρεί ότι η σύμφωνη προς την απόφαση-πλαίσιο ερμηνεία του άρθρου 6 παράγραφος 3, του OLW δεν αποκλείεται. Επομένως, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, η εν λόγω προϋπόθεση δεν εμποδίζει την παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης υπό εγγύηση διαμεταγωγής.
- 25 Σε μια περίπτωση όπως η υπό κρίση, όπου η έλλειψη δικαιοδοσίας οφείλεται στο ότι η πράξη για την οποία εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν είναι αξιόποινη κατά το ολλανδικό δίκαιο, ανακύπτει μετά την απόφαση να εξαρτηθεί από εγγύηση διαμεταγωγής η παράδοση, προς τον σκοπό της δίωξης για τέτοια πράξη, προσώπου που κατοικεί στο κράτος εκτέλεσης το ερώτημα, αν ο τρόπος με τον οποίο οι Κάτω Χώρες μετέφεραν στο εσωτερικό δίκαιο το άρθρο 25 της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.
- 26 Ο Minister van Justitie en Veiligheid (Υπουργός Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες, στο εξής: Υπουργός) αποφασίζει σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας που επιβλήθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος μετά την παράδοση προς τον σκοπό της δίωξης υπό εγγύηση διαμεταγωγής (άρθρο 2:10, παράγραφος 1, του WETS) «λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση του ειδικού τμήματος του Gerechtshof [Arnhem-Leeuwarden] (εφετείου των Arnhem-Leeuwarden)» (άρθρο 2:12, παράγραφος 1, του WETS). Εάν ο υπουργός δεν αρνηθεί αμέσως την αναγνώριση και την εκτέλεση, το εφετείο των Arnhem-Leeuwarden εξετάζει, μεταξύ άλλων, εάν η αναγνώριση αποκλείεται από λόγους υποχρεωτικής άρνησης, όπως ο υποχρεωτικός λόγος ότι «η πράξη για την οποία επιβλήθηκε η στερητική της ελευθερίας ποινή θα τιμωρούνταν σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο εάν διαπράττονταν στις Κάτω Χώρες» (Άρθρο 2:11, παράγραφος 3, στοιχείο b, σε συνδυασμό με το άρθρο 2:13, παράγραφος 1, στοιχείο f του WETS). Εάν η πράξη για την οποία επιβλήθηκε στερητική της ελευθερίας ποινή δεν είναι αξιόποινη σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο, τούτο έχει κατά το γράμμα του νόμου αυτομάτως ως συνέπεια ότι η στερητική της ελευθερίας ποινή που επιβλήθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αναγνωρίζεται, πράγμα που συνεπάγεται ότι το περί ού πρόκειται πρόσωπο, παρά την εγγύηση διαμεταγωγής, δεν απαιτείται να εκτίσει τη στερητική της ελευθερίας ποινή του στις Κάτω Χώρες.
- 27 Το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) φρονεί ότι τούτο συνιστά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης. Πρώτον, ο λόγος άρνησης του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ περιλαμβάνει λόγο προαιρετικής μη αναγνώρισης και μη εκτέλεσης, όπως προκύπτει από τη χρήση του ρήματος «δύναμαι». Δεύτερον, η απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ βασίζεται

στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η αναγνώριση και η εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε στο κράτος έκδοσης του εντάλματος συνιστούν τον κανόνα, ενώ η άρνηση αποτελεί εξαίρεση η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά⁷. Κατά συνέπεια, ένα κράτος μέλος, όταν μεταφέρει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ στο εσωτερικό δίκαιο, πρέπει να αφήνει στις αρμόδιες αρχές του κατά την εφαρμογή του συγκεκριμένου λόγου άρνησης ορισμένο περιθώριο εκτίμησης⁸.

- 28 Ωστόσο, στο πλαίσιο της εγγύησης διαμεταγωγής για πράξη η οποία κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης δεν συνιστά αδίκημα, ανακύπτει το ερώτημα αν το εν λόγω περιθώριο εκτίμησης συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.
- 29 Πράγματι, κατά το άρθρο 25 της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, οι διατάξεις της δεν μπορούν να επηρεάσουν το πεδίο εφαρμογής ή την καθ' έκαστον διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 4, σημείο 1, και του άρθρου 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ⁹. Συνεπώς, οι διατάξεις αυτές «υπερισχύουν» των διατάξεων της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ. Πρώτον, αποτελεί μέρος της εγγύησης του άρθρου 5, στοιχείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, ότι το εν λόγω πρόσωπο «μετά από ακρόασή του, θα διαμεταχθεί στο κράτος μέλος εκτέλεσης ώστε να εκτίσει εκεί τη στερητική της ελευθερίας ποινή ... που θα απαγγελθεί εναντίον του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος». Δεύτερον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι το άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, είναι μία από τις διατάξεις της απόφασης-πλαισίου η οποία «επιτρέπει, σε ειδικές περιπτώσεις, [στη δικαστική αρχή εκτέλεσης] να αποφασίζει[ει] ότι ποινή επιβληθείσα στο κράτος μέλος εκδόσεως μπορεί να εκτίσται στο κράτος μέλος εκτελέσεως»¹⁰. Αν η δικαστική αρχή εκτέλεσης συνήνεσε στην παράδοση υπό τον όρο εγγύησης διαμεταγωγής (αφού απέσχε από τη χρήση του λόγου προαιρετικής άρνησης που αναφέρεται στην έλλειψη αξιοποίησης κατά το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η αρχή) και αποφάσισε ότι το περί ού πρόκειται πρόσωπο πρέπει να εκτίσει ενδεχόμενη στερητική της ελευθερίας ποινή στο κράτος μέλος εκτέλεσης, κατά το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει, οι αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους να έχουν την υποχρέωση ή τη δυνατότητα να αποφασίσουν εκ των υστέρων ότι η έλλειψη αξιοποίησης της εν λόγω πράξης δεν επιτρέπει την αναγνώριση και εκτέλεση της καταγνωσθείσας ποινής.

⁷ Απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, σκέψη 46.

⁸ Πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, X (Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, σκέψη 44.

⁹ Απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, σκέψη 48.

¹⁰ Απόφαση της 11ης Μαρτίου 2020, SF (Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – εγγύηση διαμεταγωγής στο κράτος μέλος εκτέλεσης), C-314/18, EU:C:2020:191, σκέψη 41.

- 30 Βεβαίως, σε αντίθεση με την εφαρμογή του άρθρου 4, σημείο 6, της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, η εφαρμογή του άρθρου 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ δεν ενέχει τον κίνδυνο της ατιμωρησίας όταν το κράτος μέλος εκτέλεσης (ως κράτος εκτέλεσης) δεν αναλαμβάνει την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, ωστόσο η μη εκτέλεση στο κράτος μέλος εκτέλεσης θα έθιγε τον σκοπό βελτίωσης των πιθανοτήτων κοινωνικής επανένταξης τον οποίο επιδιώκει η εγγύηση διαμεταγωγής. Επομένως, η υποχρέωση ή η δυνατότητα άρνησης της αναγνώρισης και της εκτέλεσης λόγω έλλειψης αξιοποίου κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης στερεί το άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα.
- 31 Η απάντηση στο ερώτημα III είναι κατά το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) καθοριστική για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο εν λόγω ερώτημα, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) ενδεχομένως θα επανεξέταζε την πρόθεσή του να μην αρνηθεί την παράδοση λόγω έλλειψης αξιοποίου κατά το ολλανδικό δίκαιο, δεδομένου ότι δεν διασφαλίζεται ότι το περί ού πρόκειται πρόσωπο θα μπορούσε να εκτίσει ενδεχόμενη στερητική της ελευθερίας ποινή στις Κάτω Χώρες. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο εν λόγω ερώτημα, το Rechtbank (πλημμελειοδικείο) θα μπορούσε να θεωρήσει ότι η αναγνώριση και εκτέλεση ενδεχόμενης στερητικής της ελευθερίας ποινής δεν θα εμποδίζονταν από την έλλειψη αξιοποίου κατά το ολλανδικό δίκαιο, δεδομένου ότι το Gerechtshof (εφετείο) και ο Υπουργός υποχρεούνται να ερμηνεύουν τον WETS κατά το δυνατόν κατά τρόπο σύμφωνο προς την απόφαση-πλαίσιο¹¹ και ότι το άρθρο 4, σημείο 1, και το άρθρο 5, σημείο 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, «υπερισχύουν» των διατάξεων της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ.

¹¹ Πρβλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 2019, Popławska, C-573/17, EU:C:2019:530, σκέψη 94.